«ԿԱՐՄԻՐ ՋԻՆՎՈՐ»-Ի ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՀՐԱՀԱՆԳ

ԲԳԿԲ ԶՈՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ ՈՒ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ՀԱԿԱՀԱՐԴԵՀԱՅԻՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

*

ՑԵՎԵՎԱՆ—1933

628
Հ-99

14.06.2010 04 AUG 2010

«Հաստատում եմ»
ԲԳԿԲ ԲՏՎ պետ՝ Լեչկո
29 սեպտ. 1982 թ.

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Սույն հրահանգը գիտենալը և կատարելը պարտադիր է ամբողջ հրամ-պետակազմի, կարմիր բանակայինների ու կամավործ աշխատողների համար:

2. Սույն հրահանգի հետ ծանոթացումը կատարվում է այդ հրահանգի ընթերցման, պարապմունքներում մշակելու և աչքի ընկնող տեղերում փակցնելու միջոցով:

II. ՀԱԿԱՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

3. Հակահրդեհային պահպանության գործը կազմակերպելու և ղեկավարելու համար յուրաքանչյուր զորամասում, հիմնարկում պետակազմի անձերից նշանակվում է ըստ համատեղության հրդեհային պահպանության պետ՝ համաձայն ԽՍՀՄ ՀՌԽ 1982 թ. № 060/գ հրամանի:

Ծանոթություն.—Հրդեհային պահպանության պետ նշանակելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն անձանց օգտագործման հնարավորությունը, ովքեր նախքան զինվորական ծառայությունն աշխատել են հրդեհային պահպանության մեջ:

4. Ապահովելու համար հրդեհային պահպանության պետի ռեալ աշխատանքը, վերջինս պետք է ազատվի պահպանություններ ու վերակարգեր կրելուց:

5. Հրդեհային պահպանության պետը անմիջորեն ենթարկվում է զորամասի, հիմնարկի պետին, որին և զեկուցում է հակահրդեհային միջոցառումների բոլոր չկատարման դեպքերի մասին:

6. Յուրաքանչյուր զորամասում, հիմնարկում կազմակերպվում է հրդեհաշեջ խումբ (դրուժինա):

7. Ժամանակին և արագ կանչելու համար մոտակա քաղաքացիական հրդեհաշեջ կազմակերպություններին, պետք է ունենալ քաղաքային հեռախոսական կապ, իսկ ավելի լավ է ունենալ անմիջական կապ քաղաքային հրդեհաշեջ խմբի հետ:

8. Հրդեհաշեջ տագնապներ սարքելու և հրդեհի բռնկման վայրը կանչելու համար զորամասի, հիմնարկի հրդեհաշեջ խմբին, պետք է սարքավորվեն ազդարարության այնպիսի միջոցներ, որոնք ապահովում են հրդեհաշեջ խմբի արագ հավաքը (հեռախոսային կապ, էլեկտրական ազդանշանություն, զանգեր և այլն):

9. Բոլոր հեռախոսային ապարատների մոտ պետք է պարզ մակագրություններ լինեն, վորոնք ցույց տան մոտակա հրդեհաշեջ խմբի հեռախոսի №-ը:

10. Հրդեհաշեջ ոգնությունը կանչել բոլոր դեպքերում, յերբ մինչև իսկ բռնկումը չնչին է:

11. Ամբողջ հրդեհաշեջ ինվենտարն ու սարքավորումը պետք է պահել միշտ սարքին ու պատրաստ և վոչ մի դեպքում չփակել դեպի նրանց տանող ճանապարհները:

12. Հրդեհաշեջ ջրանցքի, ջրհորների կափարիչները վոչնչով չպետք է ծածկված լինեն, ձմեռը պետք է շարունակ այդ կափարիչները մաքրել ձյունից: Նրանց տեղն արագ գտնելու համար պետք է ունենալ մակագրություններ, վորոնք ցույց տան այդ ջրհորների—ճիշտ տեղը:

13. Ունենալ հարմար ճանապարհներ դեպի ջրամբարներն ու բնական ջրաղբյուրները, վոչ մի դեպքում վոչնչով չփակելով այդ ճանապարհները:

14. Ոգտագործել հրդեհաշեջ ինվենտարն ու սարքավորումը միայն հրդեհաշեջման նպատակների համար, կտրականապես չթույլատրելով, վոր այդ ոգտագործվի այլ նպատակների համար:

III. ԿԱՆԽԻՉ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հրդեհը կանխելու նպատակով կտրականապես արգելվում է.—

15. Իրերով փակել դեպի շենքերը տանող մուտքերը և դեպի ոբյեկտի տերիտորիան տանող ճանապարհները:

16. Ծանրաբեռնել կտուրների տակի վերնատները (չերդակները) զանազան իրերով: Վերնատները պետք է ազատ լինեն, նրանց դռները պետք է շարունակ փակ լինեն և բանալիները պահվեն զորամասի որապահի մոտ:

17. Արգելվում է սանդուղքների տակ պահարաններ պատրաստել և իրեր դարսել:

18. Արգելվում է վառարաններ վառելն առանց զննելու և նախքան վառարաններ վառելու սեղոնը՝ վերացնել այն բոլոր թերությունները, վոր կարող են հրդեհ առաջացնել, այն է՝

ա) յերբ վառարաններում կամ ծխնելույզներում կան ճեղքեր.

բ) յերբ վառարանների առաջ չկան թիթեղներ,

գ) յերբ չկան պատշաճ անջատիչներ փայտե մասերից.

դ) յերբ անսարքին են կամ բացակայում են վառարանների դռնակները:

Ծանոթություն 1.— Ժամանակին հայտաբերելու համար ճեղքերը ծխնելույզներում, վերջիններս պետք է սպիտակացրված լինեն:

Ծանոթություն 2.— Վառարանները պետք է վառել բացառապես հատուկ նշանակած անձնավորության հսկողությամբ:

19. Արգելվում է ոգտագործել ելեկտրական դիծը՝

ա) յերբ բացակայում են չեռպսելներն ու մեկուսիչները (վիկլյուչատել).

բ) յերբ չկան պահպանական խցաններ (վոչ մի դեպքում թույլ չտալ խցանը փոխարինել ելեկտրալարերի փունջերով).

գ) յերբ կան մերկացված լարեր.

դ) յերբ կան այլ անսարքություններ.

20. Արգելվում է ոգտվել նավթի լուսավորությամբ, յերբ լամպերի նավթատեղերն անկայուն են կամ ապակուց են:

21. Արգելվում է լամպերը կախել առաստաղից, առանց առաստաղի թիթեղ խփելու՝ պաշտպանելու համար լամպի ճառագայթներից:

22. Արգելվում է ծխել պահեստների շենքերում, արհեստանոցներում, դարաժներում, ակումբներում, լենանկյուններում, ելեկտրակայաններում, ախոռներում, շինարարությունների վայրերում, խոտի, ծղոտի, վառելանյութի և այլ դյուրավառ նյութերի բացոթյա պահպանման վայրերում:

Ծանոթություն 1.— Այն վայրերում, վորտեղ ծխելը չի թույլատրվում, պետք է կախված լինեն ցուցանակներ՝ «Ծխելն արգելվում է»:

Ծանոթություն 2.— Ծխելու համար պետք է հատկացվեն հատուկ վայրեր, վորտեղ պետք է լինեն ջրով ուրնաներ (ամաններ) ծխախոտի մնացորդները լցնելու համար:

23. Արգելվում է միջանցքներում և բնակելի սենյակներում պրիմուս վառելը:

24. Արգելվում է պրիմուսների ու լամպերի նավթատեղերի մեջ, բացի զուտ կերոսինից (սպիտակ նավթից), բենզին, դիզելին և այլ դյուրավառ նյութեր լցնելը:

25. Արգելվում է լամպերը, պրիմուսները նավթ լցնել, յերբ նրանց մեջ կա բաց կրակ:

26. Արգելվում է ժամանակավոր յերկաթե ու աղյուսե վառարաններ դնել, առանց յուրաքանչյուր առանձին դեպքում թույլտվություն ստանալու բնակարանային մասից ու հրդեհաշեջային հսկողությունից:

27. Արգելվում է խարույկներ վառել, աղբ, տաշեղներ այրել ոբյեկտի տերիտորիայի վրա:

28. Արգելվում է ոգտվել շարժական հնոցներից՝

ա) քամու ժամանակ.

բ) գիշերը.

գ) քարե շենքերից 10 մետրից և փայտե շենքերից 20 մետրից պակաս տարածության վրա.

դ) առանց մշտական հսկողության աշխատանքի ամբողջ ժամանակ.

ե) առանց նախապես ապահովելու հրդեհաշեջ միջոցները (հրամարիչ, ջուր):

29. Արգելվում է դուրս թափել չհանգցրած կրակը կամ չսառած մոխիրը:

30. Արգելվում է ոգտվել շարժական խոհանոցներից, շենքերից 20 մետրից և դյուրավառ նյութերի պահպանման վայրից 40 մետրից պակաս տարածության վրա:

31. Արգելվում է դարբնոցներում ոգտվել հնոցներից, առանց ունենալու մետաղե ծածկոցներ (զոնտեր) և ծխնելույզներ:

32. Արգելվում է բնակելի շենքերում պահել յուրաքանչյուր ընտանիքի համար 8 լիտրից ավելի նավթ և 2 լիտրից ավելի բենզին, արգելվում է նավթն ու բենզինը պահել ապակե ամաններում և չխցանած բիտոններում:

Ծանոթություն.— Մեծ քանակով նավթ ու բենզին պա[illegible] թույլատրվում է միայն հատուկ շենքերում, յուրաքանչյուր [illegible]առանձին դեպքում համաձայնեցնելով այդ հրդեհաշեջային հսկողության հ[illegible]:

33. Արգելվում է սև նավթը պահել ստորերկրյա բակերի կամ [illegible]ցեմենտե տակառների մեջ՝

ա) շենքերից կամ դյուրավառ նյութերից 10 մետրից մոտ տարածության վրա.

բ) երբ նավթը պահվող վայրի մոտ չկա այնքան չոր ավազ, որը բավականացնի հրդեհաշիջման միջոցներ ձեռք առնելու համար.

գ) չխցանած կամ անսարք ամանում և առանց պահպանման վայրն ավազ լցնելու:

34. Արգելվում է ոլիֆ (ներկի յուղ) պահել շենքերում, բացառությամբ դրա համար հատկացրած շենքի, որտեղ պետք է պահպանվի շենքի լիակատար մաքրություն:

35. Արգելվում է չհանգցրած կիրը պահել՝

ա) բացօթյա ու ծածկոցի տակ.

բ) այլ գույքի պահպանման շենքերում.

գ) անսարքին (կաթող) կտուրներով շենքերում և

դ) այն բոլոր շենքերում, որոնք պաշտպանված չեն մթնոլորտային տեղումներից ու գետնի տակի ջրերի:

36. Կարբիդ կալցիայի պահպանումն արգելվում է՝

ա) այն շենքերում, որոնք պաշտպանված չեն խոնավությունից (մթնոլորտային տեղումներ, գետնի տակի ջուր).

բ) այն շենքերում, որոնք ունեն տաքացնելու գործիքներ, որոնց բաց կրակի կամ շիկացած մասերի վրա կարող է ընկնել պատահաբար փոշացված ացետիլենը.

գ) այն շենքերում, որոնք ունեն բաց կրակով լուսավորություն (նավթի լամպեր և այլն).

դ) այն շենքերում, որոնք ունեն էլեկտրական լուսավորություն, բայց էլեկտրոլամպերը չունեն հերմետրիկ ապակե կալպակներ և բաց են մեկուսիչները և այլ էլեկտրական գործիքները:

37. Արգելվում է խտացրած օդով, թթվածինով, ջրածինով, ացետիլենով և այլ գազագնդեր պահելը՝

ա) ջերմացման գործիքների մոտ.

բ) ջերմության այլ աղբյուրների մոտ.

գ) այն վայրերում, որոնք ենթակա են արևի խիստ ջերմության.

դ) թթվածնի, ջրածնի, ացետիլենի և այլ գազագնդերի միասին պահպանումը դյուրավառ գազերի հետ.

ե) ուղղակի դեմ անել պատին, առանց հատուկ բուդեր պատրաստելու՝ պաշտպանելու համար նրանց վայր ընկնելուց, կամ որևէ իրի հնարավոր հարվածներից:

Ծանոթություն.—Գազագնդերի (բալոնների) պահպանումը կատարվում է առանձին հատուկ շենքերում:

38. Արգելվում է պահել քարածուխը, կոքսը և տորֆը

ա) հրկիզվող շենքերից 15-մետրից և այլ շենքերից 10 մետրից ավելի մոտ տարածության վրա:

բ) դարսվածքներով այնպիսի վայրերում, որտեղ նրանց տակ կարող է ջուր կուտակվել.

գ) երբ դարսվածքների լայնությունը 13 մետրից, երկարությունը 35 մետրից և բարձրությունը 3 մետրից ավելի է: Կոքսի համար թույլատրվում է մինչև 4 մետր բարձրություն.

դ) երբ դարսվածքների միջև արանքները 4 մետրից պակաս է.

ե) երբ մշտական հսկողություն չկա դարսվածքի դրության վրա:

39. Արգելվում է բուսական յուղերի գործածությունը մաքրելու ու յուղելու համար պահեստային շենքերում:

40. Արգելվում է շենքերում ու դարաններում թողնել մաքրելու յուղոտ նյութեր (լաթեր, թելեր), որոնց համար պետք է ունենալ երկաթե փակ արկղեր, այդ արկղերից բանվորական օրվա վերջում պարբերաբար պետք է հավաքել, դուրս տանել այդ նյութերը:

41. Արգելվում է դյուրաբորբոք հեղուկների գործադրությունը վառարանները վառելու համար:

42. Արգելվում է վառարանների վրա կամ նրանց մոտերքում չորացնել փայտ, ածուխ, հագուստեղեն և այլ իրեր:

43. Արգելվում է աշխատանքները վերջացնելուց հետո թողնել էլեկտրոմոտորներն ու լուսավորությունը առանց մեկուսացնելու:

44. Արգելվում է պարանով կամ երկաթալարով կապել ու այս կամ այն կողմը քաշել էլեկտրոլարերը: Կախել էլեկտրոլարերը մեխերի վրա. դիպցնել պլակատներին ու զարդարանքներին, կախել հագուստեղենը և այլ առարկաներ մեկուսիչների և էլեկտրական այլ գործիքների վրա. պատրաստել թղթի լուսամփոփներ կամ թղթով փաթաթել էլեկտրական լամպերը:

45. Արգելվում է դռների կամ լուսամուտների անցքեր ունենալ վերնահարկերի (չերդակների) հրեդահապաշտպան պարիսպների վրա:

Ծանոթություն.—Եթե այդտեղ դուռ կամ լուսամուտ անհրաժեշտ է արտադրական ու ծառայության կարիքների համար, անհրաժեշտ է դռները պատել կավի մեջ խմած թաղիքով և ապա վրեսը երկաթ քաշել, իսկ լուսամուտների համար անհրաժեշտ է ունենալ անկեզ փեղկեր: Բացի դրանից, դռներն ու լուսամուտները պետք է ունենան ամուր փակող ավտոմատիկ փականներ:

IV. ՀԱԿԱՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

46. Հսկել հրդեհաշիջային ինվենտարի ու սարքավորման սարքին դրության վրա:

47. Կազմակերպել հրդեհաշիջային խումբ (դրուժինա) և նրա հետ վարել թեորետիկ և պրակտիկ պարապմունքներ:

48. Ճիշտ դասավորել հրդեհաշիջային ինվենտարը, օրինակ՝ հրամաբիչները, հրդեհաշիջային դույլերը, կացինները, լինգերը և այլն:

49. Պարբերաբար, ոչ ուշ քան ամիսը մեկ անգամ, ստուգել էլեկտրո-

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0276708

13.957

ցանցի (էլեքտրոտեխնիկի հետ միասին) դրությունը և ծխնելույզների դրությունը (վառարանի վարպետի հետ միասին)։

50. Սովորեցնել զորամասի, հիմնարկի անձնական կազմին՝ ոգտվել հրդեհաշիջային ինվենտարից և սարքավորումից, ինչպես նաև սովորեցնել կանչել հրդեհաշիջային պահպանությունը։

51. Կազմակերպել հրդեհի տաղնապներ, վորպեսզի հրդեհաշիջային խումբն ու ամբողջ անձնական կազմը վարժվեն հրդեհների դեմ պայքարի յեղանակներին։

52. Հաշվի առնել և կազմել հրդեհաշիջային ինվենտարի պահանջագրեր և ստանալ այդ ինվենտարը բնակմասի պետի միջոցով։

53. Հսկել, վորպեսզի պահպանվեն զորամասում ու հիմնարկում հակահրդեհային ապահովության բոլոր միջոցները։

54. Կազմել հակահրդեհային պաշտպանության պլանը, վորով նախատեսվում է.

ա) հրդեհաշիջային կետերի դասավորելու տեղն ու նրանց սարքավորումը.

բ) հրդեհաշիջային խմբի դասավորելու տեղը, նրա թվական քանակը և ունեցած սարքավորումը.

գ) ջրի աղբյուրների դասավորելու տեղը՝ հրդեհի դեպքում նրանցից ոգտվելու համար.

դ) հրդեհի մասին աղդարարելու կարգն ու միջոցները.

ե) ընդհանուր տաղնապ տալու յեղանակը.

զ) հրդեհաշիջային խմբի և որապահ մասի հավաքման վայրը.

է) հրդեհաշիջային առաջին ոգնություն ցույց տալու յեղանակները՝ մինչև հրդեհաշիջային խմբի դալը.

ը) որվա վերակարգի անձանց և ամբողջ հրամատարական ու կարմիր բանակայինների կազմի պարտականությունները տաղնապի դեպքում.

թ) յեկած հրդեհաշեջ խմբերի դիմավորման կարգը.

ժ) հրդեհաշիջային խմբի գործողությունը տաղնապով, հավաքման կարգը և շարժումը դեպի հրդեհի վայրը, այս կամ այն շենքի հրդեհի ժամանակ հրդեհաշիջման տակտիկական յեղանակները։

ԲԳԴԵ ՀՐԴԵՀԱՇԻՋԱՅԻՆ ԱՎԱԳ ՏԵՍՈՒՉ՝ ՊՈԼՈՍՈՒԽԻՆ

Գեհրատի Տպարան

Գրավոր 331 Տիրաժ 1000

ՀԱՍ. ՀԱՆ. ԳՐԱԴ. ԳՈՍԼ. ՀԱՍԱ. Հ. Ա. Հասանով Ի. ՍՏԱՍԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ